

POSTANOWIENIE

Dnia 17 sierpnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie ze skargi M. K.

przy uczestnictwie Banku (...) S.A. z siedzibą w W.

na czynności komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w P. w sprawie sygn. akt III Km (...), na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 sierpnia 2005 r., na skutek skargi dłużnika o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 lutego 2005 r., sygn. akt IV Cz (...),

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 17 lutego 2005 r. oddalił zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w P. z dnia 24 listopada 2004 r. oddalające skargę na czynność komornika polegającą na zajęciu emerytury dłużnika M. K., przeciwko któremu prowadzone jest postępowanie egzekucyjne w sprawie III Km. (...) Komornika Sądowego Rewiru III przy Sądzie Rejonowym w P.

Od postanowienia z dnia 17 lutego 2005 r. dłużnik na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c. wniósł skargę, w której żądał stwierdzenia niezgodności zaskarżonego orzeczenia z prawem, a mianowicie art. 799 § 1 k.p.c. oraz art. 5 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje – przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. - od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie,

a w wyjątkowych wypadkach wskazanych w art. 424¹ § 2 k.p.c. także od takiego orzeczenia wydanego przez sąd pierwszej instancji.

W świetle przytoczonego uregulowania zasadniczego znaczenia nabiera kwestia, czy zaskarżone postanowienie jest ono orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie.

Wyjaśnienie tej kwestii, istotnej z punktu widzenia zaskarżalności orzeczeń skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wymaga zdefiniowania pojęcia „postanowienie kończące postępowanie w sprawie”. W judykaturze i doktrynie pojęcie to jest definiowane rozbieżnie i przy zastosowaniu różnych kryteriów. Można spotkać wypowiedzi, według których postanowieniami kończącymi postępowanie w sprawie są: takie, które zamykają drogę do wydania wyroku; po wydaniu których dalsze postępowanie nie może się toczyć; które kończą sprawę jako pewną całość poddaną pod osąd; w wyniku których wykluczona zostaje możliwość przedsięwzięcia w danej sprawie dalszych czynności; które kończą całość postępowania, a nie tylko jego fragment; które zamykają drogę do wydania wyroku; które dotyczą całości sprawy, będąc ostatnim orzeczeniem wydanym w postępowaniu. Przyjmuje się, że w sformułowaniu „postanowienie kończące postępowanie w sprawie” słowo „sprawa” występuje w znaczeniu materialnoprawnym. W tym ujęciu „sprawę” należy rozumieć jako całość sporu (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87, uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1, uchwałę składu 7 sędziów z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22).

Uwzględniając dorobek myśli zawartych w przytoczonych poglądach przyjąć należy, że kończącymi postępowanie w sprawie są te postanowienia, których uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty przez sąd danej instancji.

Przeciwieństwem tych postanowień są postanowienia nie kończące postępowania w sprawie, lecz kończące w postępowaniu sądowym jedynie zagadnienia incydentalne, uboczne.

Przedstawiona definicja postanowienia kończącego postępowanie w sprawie sformułowana została na potrzeby postępowania rozpoznawczego, może jednak – ze względu na uregulowanie przyjęte w art. 13 § 2 k.p.c. - stanowić podstawę definiowania tego pojęcia w postępowaniu egzekucyjnym.

W doktrynie przez „sprawę egzekucyjną” rozumie się materię załatwianą w postępowaniu egzekucyjnym, czyli przymusowe wykonanie orzeczeń sądowych oraz innych aktów. W judykaturze wielokrotnie podnoszono, że w postępowaniu egzekucyjnym, w którym art. 394 § 1 in principio k.p.c. należy stosować „odpowiednio” (art. 13 § 2 k.p.c.) postanowieniami zaskarżalnymi zażaleniem – oprócz wymienionych w części III kodeksu postępowania cywilnego – są tylko takie, które kończą lub zmierzają do zakończenia postępowania egzekucyjnego (por. uchwałę SN z dnia 28 listopada 1969 r. III CZP 83/69, OSNCP 1970, z. 6, poz. 105, postanowienie SN z dnia 15 kwietnia 1986 r. III CRN 40/86, OSNCP 1987, z. 7, poz. 102 oraz uchwałę SN z dnia 15 września 1995 r., III CZP 110/95, OSNC 1995, nr 12, poz.177). Innymi słowy w postępowaniu egzekucyjnym – podobnie jak w rozpoznawczym – postanowieniem kończącym to postępowanie jest tylko takie, po wydaniu którego przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują dalszego etapu.

W świetle przedstawionego wyводу postanowienie oddalające zażalenie na postanowienie oddalające skargę na czynność komornika polegającą na zajęciu emerytury dłużnika nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, przepisy kodeksu postępowania cywilnego przewidują w takim wypadku dalszy etap postępowania egzekucyjnego. Z przytoczonych względów należało skargę odrzucić jako niedopuszczalną (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Skarga nie spełnia także warunków określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. W jej petitum zawarte jest tylko żądanie stwierdzenia, że postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 17 lutego 2005 r. oraz postanowienie Sądu Rejonowego w P. z dnia 24 listopada 2004 r. „wydane zostały niezgodnie z art. 799 § 1 k.p.c. i art. 5 k.c.”. Ograniczenie skargi do takiego tylko żądania oraz uzasadnienia, w którym pełnomocnik skarżącego zwraca uwagę, że oddalenie skargi na czynności komornika „grozi powstaniem nieodwracalnej szkody”, a ponadto, że od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 17 lutego 2005 r. nie przysługuje skarga kasacyjna, co uzasadnia dopuszczalność skargi wniesionej na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c. – nie wyczerpuje obowiązku przytoczenia podstaw skargi oraz ich uzasadnienia, a także uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy. Skarga podlegała odrzuceniu także z tych przyczyn (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).